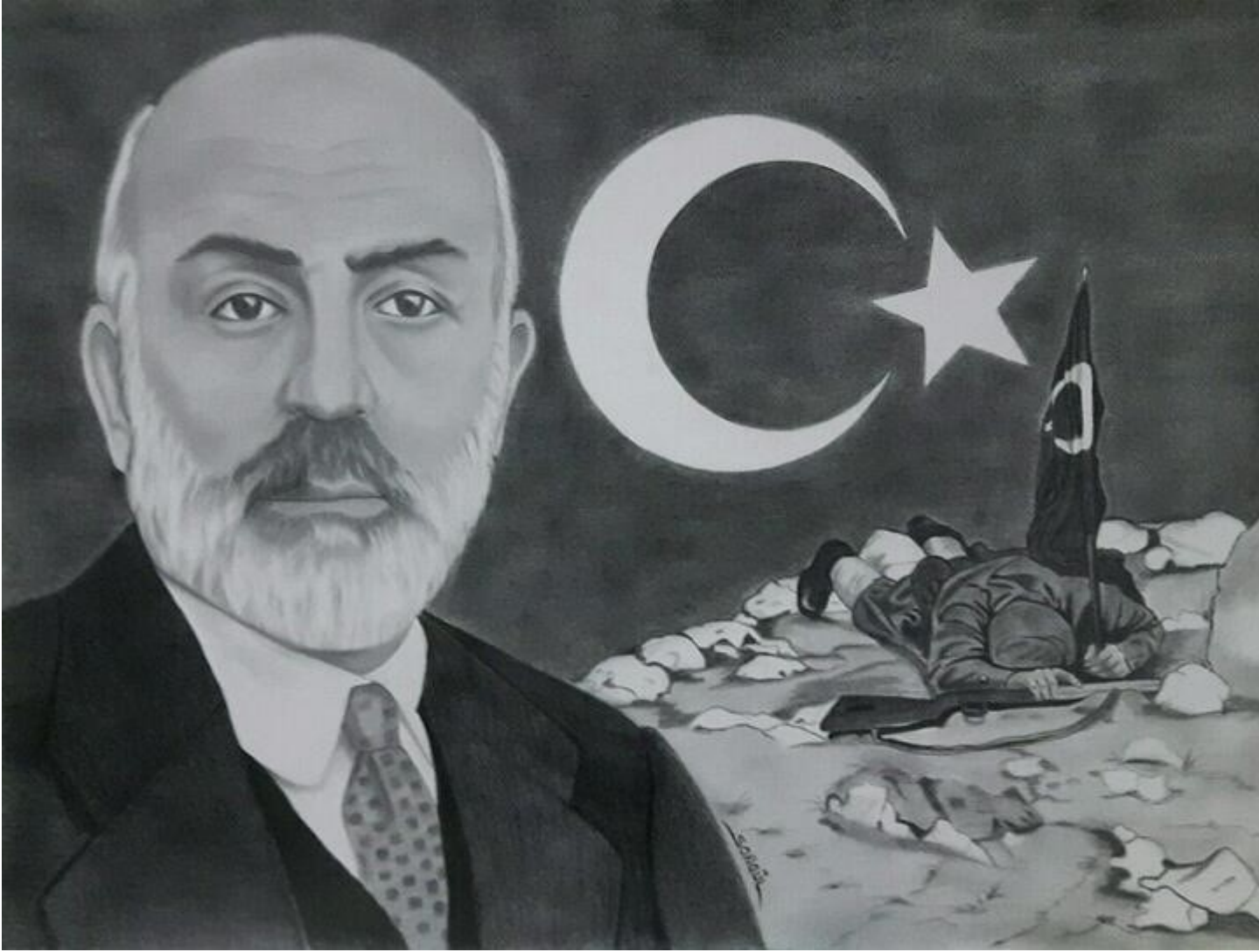

12 Mart İstiklal Marşının kabulü ve Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un hayatı

İstiklal Marşı yazarı ve aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk milletvekilleri arasında yer alan Mehmet Akif Ersoy, Kurtuluş Savaşı sonrasında TBMM tarafından talep edilen İstiklal Marşı'nı hiçbir menfaat kabul etmeden yazmış ve Yüce Türk Milletine bağışlamıştır. 1921 yılında kabul edilerek İstiklal Marşı olarak ilan edilen marş, milli marş olarak yer almıştır. İşte, kabulünün 99. yılında 12 Mart İstiklal Marşı tarihi ve Mehmet Akif Ersoy'un hayatı hakkında bazı bilgiler

İstiklal Marşı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 12 Mart 1921'de yapılan oturumda Türkiye'nin milli marşı olarak kabul edildi.

Kurtuluş Savaşı yıllarında ordudan bir istiklal marşı yazılması isteği gelmesi üzerine Maarif Vekaleti (Milli Eğitim Bakanlığı) 500 lira ödüllü bir yarışma açar. Bakanlık, yarışmaya gönderilen 724 şiirden 6'sını seçip bastırdıktan sonra milletvekillerine dağıtır. Ancak bu şiirleri yeterli bulmayan dönemin Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi (Tanrıöver), yarışmaya para ödülü olduğu için katılmadığını öğrendiği Burdur Milletvekili Mehmet Akif'e (Ersoy) bir mektup yazarak kendisinden yarışmaya katılmasını ister.

Meclisin 12 Mart 1921'de Başkanvekili İstanbul Milletvekili Dr. Adnan (Adıvar) Bey başkanlığında yaptığı toplantıda, Mehmet Akif'in şiiriyle birlikte 7 şiir ele alınır. Tartışmalardan sonra İstiklal Marşı olarak kabul edilen Mehmet Akif'in şiiri, Meclis kürsüsünden Bakan Hamdullah Suphi tarafından okunur.

Mehmet Akif ise para ödülünü almak istemez. Yarışmanın şartnamesi uyarınca almak zorunda olduğu belirtilince, Mehmet Akif, parayı "Darül Mesai" adlı bir yardım kurumuna bağışlar.

Marşın kabulünden sonra Maarif Vekaleti bu kez beste yarışması açar. 24 müzisyenin katıldığı yarışmanın sonuçlanması savaş yüzünden

gecikir ve Bakanlık, 1924 yılında oluşturulan özel bir komisyonun, Ali Rifat Çağatay'ın bestesini "İstiklal Marşı" olarak belirlediğini duyurur. Ancak Çağatay'ın bestesinin Türk müziğinin etkisi altında olduğu gerekçesiyle 1930 yılında alınan karar uyarınca Osman Zeki Üngör'ün bestesi, "İstiklal Marşı" olarak benimsenir.

2

MEHMET AKİF ERSOY'UN HAYATI

Şiirlerinde milli ve manevi duyguları ön plana çıkaran usta kalem Mehmet Akif Ersoy, Buhara'dan Anadolu'ya gelen bir ailenin kızı olan Emine Şerif Hanım ile Fatih Camisi medrese hocalarından Kosova doğumlu Mehmet Tahir Efendi'nin çocuğu olarak 20 Aralık 1873'te İstanbul Fatih'te dünyaya geldi.

Babasının ebced hesabıyla doğum tarihine karşılık gelen "Ragif" adını verdiği Ersoy, arkadaşlarının ve annesinin daha kolay telaffuz edildiği için kendisine seslendiği "Akif" ismini benimsedi.

Mehmet Akif Ersoy, ilk öğrenimine Fatih'te Emir Buhari Mahalle Mektebi'nde başladı, 1882'de Fatih Merkez Rüştüyesi'nde orta öğrenimine devam etti. Babasından Arapça dersi alan, aynı zamanda Fatih Camisi'nde Farsça derslerini de takip eden Ersoy, rüştüyedeki eğitimi boyunca Türkçe, Arapça, Farsça ve Fransızca dillerinde sürekli birinci oldu.

Rüştüye yıllarında şiire merak duymaya başlayan ve şiir kitaplarına yönelen Ersoy'un okuduğu ilk manzum eser ise Fuzuli'nin "Leyla ve Mecnun"u oldu.

Ersoy, rüştüyeyi bitirdikten sonra 1885'te dönemin gözde okullarından Mülkiye İdadisi'ne kaydoldu. Babasını 1888'de kaybeden Ersoy'un ailesi, ertesi yıl büyük Fatih yangınında evlerinin yanmasıyla yoksulluğa düştü.

Usta şair, öncelikle meslek sahibi olmak ve yatılı okulda okumak istediği için Mülkiye İdadisi'ni bıraktı. Yeni açılan veteriner yüksekokulunda "Ziraat ve Baytar Mektebi"ne başlayan Ersoy, 1893'te mektebin baytarlık bölümünü birincilikle bitirdi.

Okul yıllarında spora da ilgi gösteren Ersoy, başta güreş ve yüzücülük olmak üzere uzun yürüyüş, koşma ve gülle atma yarışlarına katıldı.

3

-
-
-
-
-

İLK MATBU ESERİ 1893'TE YAYIMLANDI

Mehmet Akif Ersoy'un şiire olan ilgisi, okulun son iki yılında giderek artarken, çeşitli gazete ve dergilerde şiirleri yayımlandı, bilinen ilk matbu eseri ise "Hazine-i Fünun" mecmuasında 1893'te yayımlanan bir gazel oldu.

"Tophane-i Amire" veznedarı Mehmet Emin Bey'in kızı İsmet Hanım'la 1898'de evlenen ve 3 kız, 3 erkek çocuğu olan Ersoy'un oğullarından biri, henüz 1,5 yaşındayken vefat etti.

Şiir yazarak ve öğretmenlik yaparak edebiyat alanındaki çalışmalarına devam eden Ersoy'un neşriyat alemine girişi, daha çok 1908'de "İkinci Meşrutiyet" in ilanı ile başladı.

Ersoy, arkadaşları Eşref Edip ve Ebül'ula Mardin tarafından çıkarılan ve ilk sayısı 27 Ağustos 1908'de yayımlanan "Sırat-ı Müstakim" dergisinin başyazarı oldu.

4

•
•

-
-
-

BÜTÜN ŞİİRLERİNİ SAFAHAT'TA TOPLADI

Şiirlerini 7 kitaptan oluşan "Safahat" adlı eserinde toplayan Ersoy, 1911'de yazdığı ilk bölümde Osmanlı toplumunun meşrutiyet dönemini, 1912'de yazdığı "Süleymaniye Kürsüsünde" adlı ikinci kitapta da Osmanlı aydınlarını anlattı. "Halkın Sesleri" adlı üçüncü bölümü 1913'te kaleme alan Ersoy, "Fatih Kürsüsünde"yi ise 1914'te yazdı.

Yazar ve şair Ersoy, 1917 tarihli "Hatıralar" ile I. Dünya Savaşı hakkında görüşlerinin yer aldığı 1924 tarihli "Asım"ın ardından 7. bölüm olan "Gölgeler"i 1933'te tamamladı.

Yoğun ısrarlar sonucu Kur'an-ı Kerim'i Türkçe'ye tercüme etmeyi kabul eden Ersoy, 6-7 sene üzerinde çalışmasına rağmen sonuçtan memnun kalmayarak imzaladığı anlaşmayı feshetti.

Mehmet Akif Ersoy, "İstiklal Marşı"nı Türk milletine armağan ettiği için Safahat eserine koymadı.

Vefatının ardından "Safahat" eseri Ömer Ziya Doğrul ve M. Ertuğrul Düzdağ tarafından yeniden basılan Ersoy'un, "Kur'an'dan Ayet ve Hadisler" ile "Mehmet Akif Ersoy'un Makaleleri" adlı çalışmaları da hayatını kaybettikten sonra okuyucuyla buluştu.

BİRİNCİ MECLİS'TE MİLLETVEKİLİ SEÇİLDİ

Burdur Mebusu olarak Birinci Büyük Millet Meclisi'ne seçilen Ersoy, 1921'de Ankara Taceddin Dergahı'na yerleşti.

İstiklal Marşı yarışmasına 500 lira ödül verileceği için katılmayan şair, Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Bey'in ricası ve arkadaşı Hasan Basri Bey'in teşvikiyle ikna olarak yazmaya başladı.

Mehmet Akif Ersoy'un İstiklal Marşı, 17 Şubat günü Sırat-ı Müstakim ve Hakimiyet-i Milliye'de yayımlandı. Hamdullah Suphi Bey tarafından Meclis'te okunup ayakta dinlenen İstiklal Marşı, 12 Mart 1921'de "Milli Marş" olarak kabul edildi. Ersoy, ödül olarak verilen 500 lirayı hayır kurumuna bağışladı.

Kurtuluş Savaşı ve zafer sonrası uzunca bir süre Mısır'da yaşayan ve orada Türkçe dersleri veren usta şair, 17 Haziran 1936'da tedavi için İstanbul'a döndü.

Mısır'dan hasta ve yorgun olarak dönen Ersoy, hayatını kaybettiği 27 Aralık 1936'ya kadar Abbas Halim Paşa'ya ait Beyoğlu'ndaki Mısır Apartmanı'nın dördüncü katındaki dairede kaldı.

İstiklal Şairi Mehmet Akif Ersoy'un her yıl binlerce kişi tarafından ziyaret edilen kabri Edirnekapı Şehitliği'nde bulunuyor